

KUNSTZINNIG BEZIG ZIJN: HOE VAAK EN HOE LANG? PATRONEN IN DE TIJDSBESTEDING VAN AMATEURKUNSTBEOEFENAARS

HENK VINKEN EN TEUNIS IJDENS

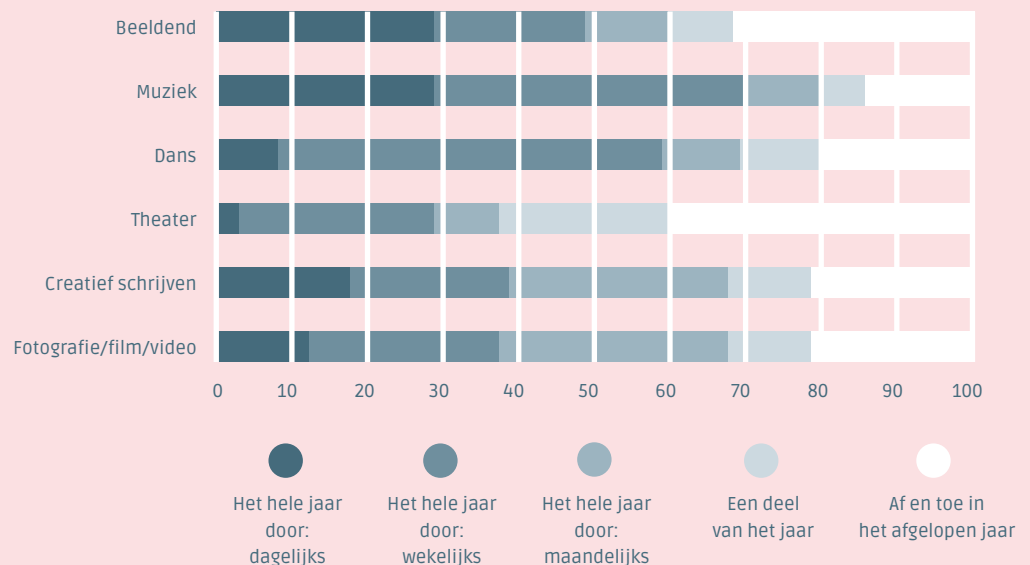
Amateurkunstbeoefening is niet zelden een tijdelijke activiteit. Een derde tot de helft van de mensen die in het ene jaar aan amateurkunst doen, is daar het volgende jaar later niet meer mee bezig. Soms pakt men de draad later weer op. Sommigen doen er af en toe iets aan, anderen dagelijks en intensief. Variëren deze patronen van beoefening en het aantal uren dat men er per week aan besteedt met bijvoorbeeld de leeftijd of met de kunstdiscipline?

IEDERE DAG OF AF EN TOE

Volgens het SCP-rapport *FAQs over kunstbeoefening in de vrije tijd* (2010) is de helft van de amateurkunstbeoefenaars in 2007 van zes jaar en ouder eens per week of vaker actief. Bij muziek is dat percentage veel hoger (65%), bij andere disciplines iets of veel lager: 45% bij dans, 38% bij theater, 33% bij beeldende kunst 26% bij nieuwe media en 16% bij schrijven. De Nieuwe Monitor Amateurkunst 2013 (NMAK 2013) van het LKCA laat zien dat twee derde van de mensen die in hun vrije tijd kunstzinnig of creatief actief zijn daar geregeld mee bezig is: dagelijks (19%), wekelijks (31%) of maandelijks (15%). De rest is er een deel van het jaar mee in de weer (11%) of alleen af en toe (24%). De intensiteit van beoefening verschilt per kunstdiscipline, zoals figuur 1 laat zien. Dit zijn resultaten van de NMAK 2013.

1

PATROON VAN BEOEFENING NAAR DISCIPLINE, IN %

Van de muziekbeoefenaars die in de maand april 2013 actief waren, was 70% daar dagelijks of wekelijks mee bezig, van de dansers 60%. Bij theater is het patroon onregelmatiger: daar doet bijna twee derde van de beoefenaars een paar maanden per jaar of af en toe iets aan. Beeldend werk, creatief schrijven en fotografie, film of video is een geregelde (dagelijkse of wekelijkse) activiteit voor 40 tot 50% van de beoefenaars maar er zijn ook behoorlijk veel (30 tot 40%) die het een paar maanden in het jaar of af en toe doen.

Wekelijks drie tot vijf uur

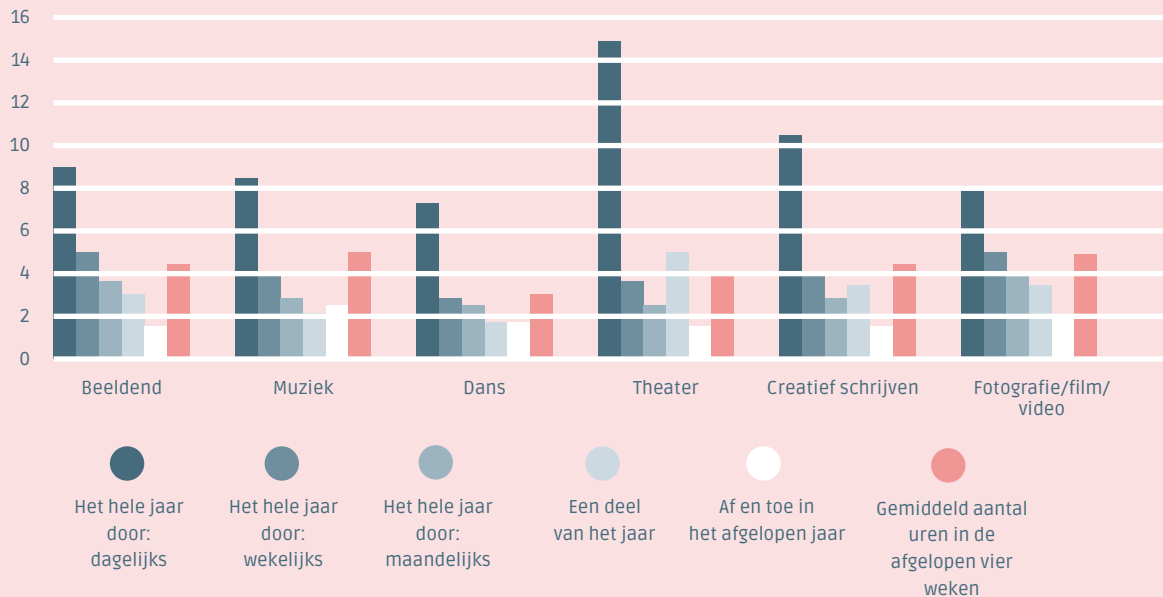
De intensiteit is ook af te lezen aan het aantal uren dat men in de afgelopen maand *gemiddeld per week* aan kunstzinnige of creatieve activiteiten besteedde. Dans en theater staan op drie tot vier uur per week; fotografie, film en video en ook muziek op vijf uur; beeldende activiteiten en creatief schrijven gemiddeld op zo'n 4,5 uur per week.

Hoe vaker, des te meer uren

Men kan in de vrije tijd heel vaak gedurende korte tijd iets kunstzinnigs of creatiefs doen of niet zo vaak maar er dan heel veel uren aan besteden. Per discipline is gekeken of de tijd die men eraan besteedt toeneemt met het patroon van beoefening. Zo ontstaat een heldere maat van intensiteit. Bij alle kunstdisciplines gaat regelmatig beoefenen sterk samen met een hoge tijdsinvestering. Wie het hele jaar door dagelijks met zijn of haar hobby bezig is, besteedt er gemiddeld per week bovendien veel uren aan. Bij theater doet zich dat het sterkst voor. Er zijn maar weinig mensen die het hele jaar door dagelijks aan theater doen (zie figuur 1), maar als ze dat wel doen zijn ze er gemiddeld (in hun vrije tijd) maar liefst 15 uur per week mee bezig. De link tussen patroon van beoefenen en tijdsinvestering is het sterkst bij theater en het minst sterk bij nieuwe media (fotografie, film, video, computerkunst).

2

AANTAL UREN PER WEEK GEMIDDELD IN DE AFGELOPEN VIER WEKEN NAAR PATROON VAN BEOEFENING EN DISCIPLINE

GERINGE SAMENHANG MET LEEFTIJD, GESLACHT EN WOONOMGEVING

Patronen en intensiteit van amateurkunstbeoefening variëren over het algemeen niet of nauwelijks met sociaal-demografische kenmerken als leeftijd, sekse, opleidingsniveau of stedelijkheid van de woonomgeving. Er zijn wel een paar statistisch significante – dus niet toevallige – verbanden als we dit per discipline bekijken, maar die zijn tamelijk zwak. Beeldende activiteiten worden iets frequenter beoefend naarmate men ouder is; als vrouwen dansen doen ze dat wat vaker en geregelder dan mannen die dansen; en wie aan theater doet in een stedelijke omgeving doet dat frequenter dan een amateurtooneenspeler in niet-stedelijke gebieden. Er doet zich maar één significant én sterk verschil voor: hoe hoger het opleidingsniveau, des te meer tijd iemand die gedichten of proza schrijft daaraan besteedt.

HOGER OPGELEIDEN DIE
CREATIEF SCHRIJVEN
BESTEDEN DAAR MEER TIJD
AAN DAN MENSEN DIE
OOK CREATIEF SCHRIJVEN
MAAR GEEN HOGERE
OPLEIDING HEBBEN

CONCLUSIES

Wie in zijn of haar vrije tijd actief aan dans of muziek doet is daar over het algemeen het hele jaar door mee bezig. Dat geldt ook voor veel mensen die beeldend werk maken, creatief schrijven of kunstzinnig in de weer zijn met fotografie, film, video of de computer. Bij theater komt het tamelijk vaak voor dat men dat af en toe doet of alleen gedurende een paar maanden in het jaar, bijvoorbeeld repeteren voor een voorstelling en die dan een paar keer spelen. Wie geregeld – dagelijks of wekelijks en het hele jaar door – aan amateurkunst doet besteedt daar meestal ook veel tijd per week aan. Hoe geregeld, hoe vaak en hoe lang iemand in de vrije tijd iets kunstzinnigs of creatiefs doet, hangt niet of nauwelijks samen met leeftijd, sekse, opleidingsniveau of de grootte van de stad of het dorp waar men woont. Het zijn individuele keuzes die los staan van deze achtergrondkenmerken. Er is één uitzondering, die wellicht weinig verrassend is: hoger opgeleiden die creatief schrijven besteden daar veel meer tijd aan dan mensen die ook creatief schrijven maar geen hogere opleiding hebben.